

SLOVENSKI PRIMOREC

UREDNIŠTVO in UPRAVA v Gorici v ulici Orzoni št. 38 — Cena oglasom po dogovoru. Odprto vsak delavnik od 10. - 12. ure

KATOLIŠKI TEDNIK

IZIDE VSAK ČETRTEK
Poštni čekovni račun št. 11/5092

Leto III. Štev. 14

GORICA DNE 3. APRILA 1947.

Dvojna številka — L. 10.—

Juda Iškarijot

V postu stopa pred nas tudi podoba nesrečnega Judeža, ki je svojega Gospoda izdal.

Kako je mogoče, da se je med dvanajsterimi dobil izdajalec? Marsikdo že je poskušal razložiti Judovo izdajstvo. Še najbolje ga je pojasnil evangelist, ki pravi da je satan šel vanj, ko je Judež napravil to strašno hudobijo.

Toda neko razpoloženje za hudobijo, ki jo je storil, je moralo biti v Judežu že prej. Brez tega razpoloženja bi tudi satan ne mogel pri njem ničesar opraviti.

Brez dvoma so Judežu šli mimo srca opomini, ki jih je Kristus spetovano dajal gledč bogastva. Judež je poslušal opomine, kakor so bili: »Nihče ne more služiti dvema gospodom: Bogu in mamoni... Laže bo šla kamela skozi šivankino uho kot pa bogatin v nebeško kraljestvo... Ne zbirajte si zakladov na zemlji, ki jih sne rja in zgrize molj ali jih ukradejo tatje, zbirajte si marvoče zakladov za nebesa. Blagor ubogim v duhu, zakaj njih je nebeško kraljestvo.« To so bili opomini, kakršnih svet še ni slišal in bi morali vzbuditi tudi Judežovo pozornost, a je niso. To je bilo Judežovo razpoloženje: rad je imel denar.

Apostoli so imeli skupno blagajno. Skupna blagajna jim je bila potrebna kakor vsem, ki imajo skupno cilje in jih s skupnimi sredstvi želijo doseči. Pozabiti namreč ne smemo, da blagovest božjega kraljestva sicer ni od tega sveta, vendar se oznanja na tem svetu s sredstvi, ki jih ima človek na razpolago. Pri oznanjevanju evangelija je bila včasih potrebna tudi — blagajna. Kristus in apostoli niso kupovali duš z denarjem, vendar so morali skrbeti za svoje lastne potrebe in včasih tudi za potrebe onih, ki so jih spremljali. »Dajte jim vi jesti!« je dejal Kristus apostolom, preden je čudežno pomnožil kruha v puščavi. Prešli so gotovino, ki so jo imeli v blagajni, in ugotovili, da nimajo več kot 200 denarjev, torej vsoto, ki bi nikakor ne zadostovala za nakup kruha za nasičenje tolikšne množice. »Za 200 denarjev kruha bi jim ne bilo zadosti, da bi vsak kaj malega dobil.« je bil odgovor, ki so ga dali apostoli Kristusu na njegov poziv, naj ljudstvo nasiti-jo.

Upravitelj skupne apostolske blagajne je bil Judež Iškarijot. On je med apostoli najbolj poznal denarne manipulacije. Sposobnejšega od njega za to mesto v apostolskem zboru najbrže ni bilo, čeprav je bil član apostolskega zbora tudi cestinar Levi, Matej, ki bi moral biti po svojem poklicu spreten finančnik. Samo po sebi ni spret-nost v denarnih zadevah nič slabega, ker v človeški družbi morajo biti tudi taki ljudje. Slabo je bilo le, ker se je Judež zaljublil v denar. O tajniku neke hranilnice pripevdujejo, da je vzel iz železne blagajne ves denar, ga po bankov-cih položil na mizo, nato pa je plesal okrog mize in veselo žvižgal. Juda je bil podoben tip. Denar je imel nanj strašno privlačno moč.

Bil je tat. Kradel je iz skupne apostolske blagajne, ki jo je upravljal. Postal je izdajalec svojega Gospoda. Sam na svojo lastno pobudo je šel h Kristusovim sovražnikom in se ponudil: »Koliko mi daste in ga bom vam izdal?« Ko so mu ponudili 30 srebrnikov, jih je zadovoljen sprejel in si je mel roke, misleč, kako dobro kupčijo je napravil. Še tisto noč je svojega Gospoda s hinavskim poljubom izdal.

Kmalu nato pa se je izvršil v njem preobrat. Nemiren zaradi svojega zločina je vrgel denar, ki ga je ljubil, v templju po tleh in šel ter se z vrvo obesil.

Strašna Judeževa zgodba še ni končana. Ponavlja se brez konca in kraja tudi v naših dneh:

Kakor Judež so, ki navezujejo svoje srce izključno in samo na dobrino tega sveta;

Kakor Judež so, ki kradejo denar iz javnih blagajn ali jih krivično upravljajo;

Kakor Judež so, ki imajo na prodaj svojo versko zavezo.

Oprostite za vprašanje: Morda si Judež tudi ti?

NEVEDNOST

Spominjam se dogodka na neki goriški banki iz leta 1925. Neka župnija je proti podpečatni pobotnici imela dvigniti gotovo vsoto vojne odškodnine. Ko je uradnik vzel pobotnico v roko, je zagledal farni pečat z znamenjem presv. Imena Jezusovega IHS. Začel je obračati oči in se čuditi, kako si drzne dotični župnik na svoj farni pečat vtisniti kratice takratne jugoslovanske države: SHS. Komaj mu je župnik dopovedal, da IHS pomeni Jezus Kristus Zveličar in nič drugega. Iskali so prič, ki naj bi to potrdila; tedaj sem prišel ravno v bančne prostore in stvar se je ugotovila kot nenevarna — le bančni uradnik je pokazal svojo nevednost.

Te dni je neki župni urad iz pasu B prosil na škofijo spregled od zakonskega zadržka sorodstva za zaročeni par. Kakor je predpisano, je župnik prošnji priložil rodovnik, ki ponazorjuje člene sorodstva obeh zaročencev. Pa je imel tudi on smolo. Obmejni stražnik je dokumente na bloku pregledal, obračal oči, se čudil rodovniku — v katerem so moški člani zaznamovani po starem običaju s krogom, ženski pa s trikotom — in ker je menda mislil, da je to državi nevarna čaravnija, je enostavno vse skupaj zaplenil ženski, ki je prošnjo nesla v imenu zaročencev v Gorico.

Zapisal sem ta dva slučaja zato, da pokažem, koliko sitnosti, zamud, nepotrebnih poti in nevolje povzročajo običajni nevedni funkcionarji. — Prešeren je napisal, da »le čevlje sodi naj kopitar«, ne pa slik. Državam ni v nobeno čast, če imajo neizobražene uradnike. Smo v dvajsetem veku. Ali naj se vrnemo v tisto primitivno dobo, ko so bili ljudje nepismeni?

VELIKI PETEK PRI SV. IGNACIJU

Na Veliki petek bo pri Sv. Ignaciju postna pridiga ob 7.30 in ne ob 8. uri, ker bo ob 8.30 na Travniku vsem goriškim vernikom podelil prevzv. g. nadškof blagoslov v relikvijo sv. Križa. Pred blagoslovom bo spregovoril par besed vsej množici stolniški postni pridigar. Naš postni pridigar si je izbral sledeči predmet:

LJUBEZEN IN LJUBEZNI.

DUHOVNI DAN ZA ŽENE

V sredo po Veliki noči, t. j. 2. sredo v mesecu 9. aprila, bo za žene vse dežele pri Sv. Antonu v Gorici duhovni dan. Govori bodo kot navadno ob 10., 11.30 in 2. uri popoldan. Pobožnost se konča z blagoslovom.

V jutranjih urah bo prilika za prejem sv. zakramentov v stolnici. Tam naj bodo udeležene tudi pri sv. maši — in se poklonijo svetogorski Materi božji ter ji priporočijo sebe in vse svoje drage.

IZ ŽIVLJENJA CERKVE

Libanonski zastopnik pri sv. očetu

Dne 17. marca je sv. oče sprejel v slovesni avdienci prvga diplomatskega zastopnika male republike Libanona pri Vatikanu. Libanon je nova država, ki je dobila popolno neodvisnost šele sedaj po tej vojni, ko so odšle iz dežele francoske in angleške čete. Obsega gorovje Libanona, znano iz sv. pisma stare zaveze med drugim tudi zaradi cedar, ki so tam rastle in ki je z njimi Salomon gradil jeruzalemski tempelj. V libanonski republiki žive najraznovrstnejši narodi in plemena, ki so po vrhu še versko med sabo pomešani: Armenci, Arabci, Grki, Turki, Judje itd., mohamedanci, pravoslavni, katoličani vzhodnega in zapadnega obreda itd. Pravi mozik narodov in verstev.

Ko je sv. oče sprejel novega diplomatskega zastopnika dr. Karla Hérou-a, je v svojega nagovoru ravno tako močno poudaril, kako je libanonska republika, tako mlada po letih in tako raznovrstna po narodih, znala najti mirno sožitje vseh svojih prebivalcev in postala tako zgled, kako je mogoče, da različni narodi med sabo pomešani lahko mirno skupaj živijo, če se zavedajo, da ni fizična moč in sila, ki ji gre prvenstvo, temveč moralna moč pravičnosti in vere v Boga. Tri stvari odlikujejo libanonske prebivalce, ki izhajajo že iz časov starih Fenicjanov; dojemljivost za vsako zdravo novost in bistveno verski čut naroda, ki ga družijo v čiščenju enega Boga in v veri vanj ter dela tako iz njega trdno obrambo zoper brezboštvo, ki uničuje vsako kulturo.

Ob teh besedah sv. očeta se sprašujemo, zakaj ni možno tako sožitje tudi v naši deželi, ki je tako podobna libanonski republiki. Ali je res potrebno, da en del goriških prebivalcev zopet grozi drugemu z narodnim maščevanjem, zatiranjem, obračunavanjem? Če se tem ljudem zdi, da imajo večjo in višjo kulturo, naj ravno s svojo narodno strpnostjo to dokažejo, kakor uči sv. oče. Kultura naroda je kultura duha njegovih članov in ne kultura bibliotek, muzejev, starih spomenikov. Družji nas tudi vera v enega osebnega Boga in v eno katoliško Cerkev. Vsled tega res ne razumemo, kako da se opaža narodna nestrpnost celo pri nekaterih takih, ki prisegajo na zastavo Kristusa Kralja v K. A. — Čas je, da se vsaj katoličani naučimo ljubiti svoje in spoštovati tuje.

Stoletnica smrti sv. Benedikta

Letos 21. marca je bilo 1400 let, odkar je umrl sv. Benedikt v samostanu Monte Cassino. Sv. oče je ob tej priliki izdal posebno encikliko, v kateri poudarja zasluge sv. Benedikta in njegovih redovnikov za sv. Cerkev in človeštvo sploh. V encikliki obžaluje sv. oče, da je bil med preteklo vojno do tal porušen samostan Monte Cassino, ki so ga ameriška letala bombardirala ob priliki velikih bojev, ki so se spomladi 1944 vršili v neposredni okolici Monte Cassina. Sv. stolica si je tedaj veliko prizadevala, da bi bil samostan proglašen kot nezaščiten točka. Zdelo se je, da je tudi uspela, in vsled tega so se zatekli v samostan mnogi begunci iz okolice. Toda nekega dne so se nenadoma prikazali v zraku ameriški bombniki in izvršili strašno bombardiranje sa-

mostana, ker so mislili, da je hrib Monte Cassino utrjen in da se Nemci skrivajo v samostanu. Resnica pa je bila, da ni bilo v samostanu nobenega nemškega vojaka, temveč edincle begunci. Ob tem bombardiranju je bilo ubitih več sto ljudi in tudi precej menihov.

V omenjeni encikliki poziva sv. oče vse ljudi, naj pomagajo, da se bo samostan Monte Cassino znova zgradil. Obnovitev samostana bodi najprimernejše praznovanje 14. stoletnice smrti sv. Benedikta.

Poročajo, da so z obnovitvenimi deli že začeli in da so ravno Amerikanci priskočili na pomoč s precejšnjimi vsotami. Prav za prav je njihova dolžnost, da znova pozidajo samostan Monte Cassino, ki so ga tako nezakonito porušili.

Postni pastirski listi

Katoliški škofje po vsem svetu opozarjajo letos v pastirskih pismih na pomembna sodobna verska vprašanja in naloge ter razlagajo verske resnice, o katerih so morda nastali dvomi in pomisleki. Tako govori kardinal Griffin o važnosti verskega življenja v družini, belgijski kardinal Van Roey o boju, ki se danes vrši in vseh področjih v znamenju gesla »za Kristusa ali proti Kristusu«, aachenski škof o trpljenju, ki ga je povzročil odpad nemškega nacizma od Boga.

Ljubljanski pomočni škof Vovk zaskrbljeno vabi vernike, naj gledajo, da bodo vsi novorojenci katoliških staršev pravilno krščeni, zaročenci poročeni tudi po obredu sv. Cerkve, umrli pa cerkveno pokopani. Mariborski pomočni škof Držeknik pa ljubeznivo razlaga svoje škofčevsko geslo »Z namí Bog in njegovo«.

va Mati» in kliče vernike k velike-nu zaupanju v Boga in Marijo.

Puljski škof je zapustil mesto

Poročajo, da je med zadnjimi zapustil mesto Pulj tamkajšnji škof mens. Radossi. Prispel je v Benetke. Pred njim so odšli iz Istre skoro vsi duhovniki ital. narodnosti. Sedaj upajo, da bodo na njihova mesta prišli frančiškanski redovniki iz Hrvatske, da bodo župnikovali po širni Istri. Če bi bile verske razmere v FLRJ urejene, bi ne bilo tako težko dati sedaj Istri domače duhovnike, ki jih nikoli ni imela. Tako pa se bojimo, da bo Istra še naprej ostala brez domačih duhovnikov, ker jih ni nikjer dobiti.

Zakaj so bežali Italijani? Saj je znano, da komunisti nikogar ne preganjajo zaradi narodnosti! Bežali so iz istega vzroka kot slovanski nekomunisti. Razlika je v tem, da Slovonom zamerijo beg isti ljudje, ki poveljujejo italijanske begunce kot žrtev nacionalne nestrpnosti in preganjanja, kar nikakor niso.

Verska šola v Argentiniji

Po dolgih in živahnih razpravah je argentinski parlament z veliko večino odobril zakon, s katerim se vpeljuje krščanski nauk kot obvezan predmet v šole, in sicer ne samo v ljudske, temveč tudi v srednje in višje šole. Do sedaj v argentinskih šolah niso imeli verouka. — Zmeraj je bilo tako: božje kraljestvo na eni strani raste, na drugi pa pada. Upamo, da bo tudi pri nas kmalu začelo znova rasti.

Prvi krst na južnem tečaju

Ko je bila ameriška ekspedicijska na južnem tečaju, je katoliški kaplan krstil nekega člana ekspedici-je, ki je pristopil v katoliško vero. Tako je tudi južni tečaj prvič v zgodovini videl ne samo sveto mašo, temveč tudi krst in sv. obhajilo.

LARAMANI

Z verskega stališča je posebno zanimiv in tragičen pojav laramanov med Albanci na področju Kosova in Metohije.

Kaj so laramani?

Laramani so ljudje mešane vere. Nazovemo jih lahko tudi kriptokatoličane, t. j. tajne katoličane. Turško nasilje v dobi pred 500-400 leti nad katoliškimi Albanci (Ščiptarji) je povzročilo, da so ti bedni ljudje pod pritiskom na zunaj prevzeli mohamedansvo, a v duši so še zmerom ostali katoličani. Tako so se znašli v mučnem dvoverstvu: čez dan muslimani, ponoči katoličani; pred javnostjo pripadniki islama, prikrito kristjani. Protislovje je šlo tako daleč, da je buje celo marsikateri njih hodža, potem ko je bil končal poziv k molitvi na minaretu, po stopnicah grede molil rožni venec.

Kje žive laramani?

Na področju obširne skopljske škofije se sredi morja drugovercev (muslimanskih Albancev ter pravoslavni Srbov in Macedoncev) vleče (zek, ne vedno strnjen pas ostan-kov albanskih katoličanov, ki gre od Gusinja na Peč, Dakovico, Prizren, Uroševac in čez Stublo do Skoplja. Vmes sta se ohranili dve izrazitejši skupini laramanov: manjša med Prizrenom in Uroševcem; večja v Karadaku, t. j. črnem gozdu nad Stublo in znamenito božjepotno cerkvijo v Letnici.

Kako so se laramani ohranili?

Budarske naselbine (Dubrovčanov, Sasov i. t. d.) so imele v turški

državi posebne privilegije in tud-svobodo vere. Od teh sta osladi dve veliki hrvaški (med seboj zelo različni) župniji: Janjevo in Letnica. Zlasti iz teh središč so duhovniki, preoblečeni v kmete, skrivaj ponoči obiskovali laramane, krstili otroke, pridigali ter skušali, kolikor se je dalo, ohraniti in poživljati krščanskega duha te zatirane raje. Največ duhovnikov je dalo (in še zdaj daje) Janjevo (prišli pa so nekateri misijonarji tudi iz Dalmacije); izhodišče za delo med laramani pa je bila Letnica.

Koliko je laramanov?

V spisu »Breve cenno circa gli esiliati crypto-cattolici della parrocchia di Zarnagora« * piše l. 1882. Janjevec don Nikola Mazarek, župnik v Letnici, sledeče: »V tem času (t. j. pred l. 1846.) je ves Karadak tajno pripadal h katoliški veri. Bil je takrat okoli 400 družin tajnih katoličanov, medtem ko jih je sedaj komaj še 150.« (Kakih 25 hiš je v tem razdobju postalo javno katoliških, nad 200 preostalih je pa iz strahu docela zašlo v muslimanstvo).

Družinske zajednice so v teh krajih seveda dosti bolj številne ko pri nas, kajti v roditeljskem domu ostanejo včasih vsi sinovi, poroče se prav vsi, in sicer zelo mladi, a otroci so jim glavni življenjski smoter. — Da je teh preostalih 150 laramanskih hiš zares še vedno tvorilo znatno skupino ljudi, se razvidi najbolj jasno iz posebne krstne ma-

tice «Oecultorum» v Letnici, kjer je v letih 1881-1889. vpisan krst 77 otrok iz Dunava, 52 iz Dol. Stuble, 37 iz Selišta, 35 iz Koregja in 86 iz ostalih 11 manjših naselij.

Odkar je prenehalo tajno krščenje laramanskih otrok in je mlajša generacija več ali manj do cela močamedanska, je še težje prečiniti število laramanov.

* Zarnagora - Crna gora, naziv za Letnico, a tudi za vse gorato ozemlje proti jugu (Skopska črna gora). — Tedanji duhovniki, šolani večinoma v Skadru pri Italijani jezuitih, v spisih splošno uporabljajo italijanščino.

Javno širjenje krščanstva med laramani

Kako težak problem je to bil v turških časih, kaže že dejstvo, da mamno na tem področju tudi mučenice. Pregarjanje laramanov iz Stuble in Bruča v l. 1843-1846 ginljivo opisuje več spisov. — 208 ljudi se takrat gnali v Gnjilane in Prištino ter skozi Skoplje in Solun v Moalič pri Brusi (blizu Carigrada) na nezdravo močvirno mesto. Vrnila sta se samo 102. Grobovi mučenecov so v Moaliču in na katoliškem pokopališču v Solunu. Ljudje zatrjujejo, da se na obeh mestih dogajajo čudežna ozdravljenja.

Vsekakor se je tudi tokrat pokazalo, da je kri mučenecov najboljša seme krščanstva; kajti javno katoličanstvo je prav v Gorah Stubli in v Binču docela prodrlo in ti verniki še zdaj spadajo med najboljše. V Gor. Stubli je že od l. 1906. župnija in vse 104 hiše so katoliške. Binač ima 33 hiš, ki so tudi vse katoliške, in je od lani samostojna župnija, ločena od lotniške.

Laramani v poslednji dobi

Po razpadu turške sile so laramani prišli najprej pod Srbijo, nato pod Jugoslavijo. Bilo je torej pričakovati, da se bodo oddahnilo od duhovne tlake in trumoma javno nastopili kot katoličani; še zlasti ko je postal skopljanski škof — naš rojak blagoga spomina — Ivan Fr. Guidovec, ki se je v svojem sveto svetniške duše vrgel na reševanje teh zmedenih ovčic. — Toda upi se niso izpolnili. — Skoro povsem brezuspšno je goreči škof večkrat stikal po teh nevarnih krajih, kjer je spal na tleh, prenašal nesnago, žgočo pripeko ali hud mraz in druge napore, samo da je lahko osebno poučeval, bodril in svaril. Kakor da je neka trda skorja obdala srca teh ljudi in jih zakrknila, da še nadalje vztrajajo v nemogočem dvoverstvu.

Težko je obrozložiti to nepristopnost in duhovno otopenost, kajti kdo naj prodre do globine teh nezaupnih, dvoličnih, neodkritih ljudi? V tem pogledu so znatno vplivali tudi naslednji razlogi:

Ker se v nekih razmerah ni več moglo dopuščati tajno krščenje, so laramanske družine postajale čedalje bolj poganske. — V tolikem času je iz dvoverstva prav za prav nastala neka nova vera, ki je od katoliške ohranila predvsem le praznovanje nekkih svetnikov, spoštovanje blagoslovin (zakramentalov) ter druge bolj zunanje stvari. ** — Znatno vlogo sta imeli za tem sramovanju (dasi njihovo dvoverstvo vsi okoličani poznajo in prezirajo) ter nezaupanje do tučev, z značilnim dvomom v trdnost nove, neturške države ter v zanesljivost njene zaščite pred grozečo muslimansko okolico. — Končno so še neki manj vredni tipi izrabljali preočito škofovo darežljivost in iz tega bolečega vprašanja skušali napraviti dobičkonosen posel.

Velikokrat so bile napovedovane javne priključitve večjega števila družin. Z nezlomljivim, skoro načrtnim optimizmom je škof pričakoval tako dneve, a skoro redno se je vse razdrlo. Venomer so valili svoje sklepe drug na drugega in se tako izgovarjali. Vsak družinski glavar se je bal biti prvi in sam. — Naposled so škofa prepričali, da bi se uspeh zanesljivo dosegel le tedaj, če bi jim sezidal cerkev in dal stalnega duhovnika, kajti le tedaj bi ne imeli več razloga za strah in obotavljanje. — Škof se je lotil tudi tega. Dal je zidati dve cerkvi: v Dunavu za Karadak in v Kavoseriji za ono manjšo skupino. — Težko je presoditi, pri kateri je bilo več borb in stroškov, toda neodjenljivo škof je obe dovršil. — Očitnih spre-

brnjenj pa še zmerom ni bilo, marveč le nova razočaranja... Cerkev v Kavoseriji zdaj sameva in razpada. *** Ona v Dunavu bo nemara srečnejša, ker je tam že v samem kraju 8 družin javno katoliških.

Razmeroma največ uspeha je dosegel v l. 1929. pok. don Mikel Taraluzi, stublanski župnik. — Od takrat je prestopanje v očitno katoličanstvo spet redkost. Zamrlo pa ni povsem, saj sta še lani (1946) izstopili iz dvoverstva 2 družini v Selištu in 2 v Koregju. — Najbolj delaven na tem področju je naš rojak mladi duhovnik Ciril Fabijan, ki dobro obvlada težki ščiptarski jezik in se je tudi znatno vživel v one posebno razmere. (Ta upa na spreobrnjenje 38 družin v raznih krajih Karadaka). — Zanimivo je tudi to, da je laramanska sredina dala že tudi enega duhovnika, sedanjega župnika v Dakovici, ki je bil med prvimi gojenci škofijskega dijaškega semenišča v Prizrenu. ****

** Pok. univ. prof. Ehrlich je nekoč sam prispel opazovat romanje k Materi božji v Letnici in je občudoval svojevrstno pobožnost laramanov, ciganov in vse mešanice drugovercev. V »Slovenca« se je o tem izrazil, da se početje teh ljudi z dogmatiko pač ne da združiti, toda da Mati božja nemara ima ka-

ka majhna, skrivna vrata, da tudi to bedno anežico, ki vanjo tako silno zaupa, nekako potisne v nebesa.

*** Poslednji je tam delj časa bival pok. dr. Fr. Knavs C. M., bivši duhovnik goriške nadškofije in dekan v Cerknem, ki je s svojim izrazito sangviničnim temperamentom šel na delo z navdušenjem, vrnil se pa docela prepričan, da je na tem kraju neko prokletstvo in je zaman vsaka nada.

**** Ta zavod je ustanovil škof Guidovec ter mu v l. 1929. in 1930. postavil mogočno stavbo. Vzdrževal ga je s pomočjo dobrotnikov, članov Družbe sv. Petra na Nizozemskem. Po neštetihi začetnih težavah je prav poslednje čase zavod pričel več obetati, toda vojna je vse strla in vseh 40 gojencev razpršila po svetu.

Zaključek

Laramanstvo, potuhnjeno dvoverstvo, je edeu izmed številnih misionjskih problemov, kateremu lahko pomagamo prvenstveno z molitvijo. — Obenem pa budno pazimo, da ne bi razmere, v katerih živimo, tudi našemu ljudstvu, ki je v verskem čiru vse premalo pogumno in odlično, prizadele podobno tragedijo, kot je laramanstvo.

OKNO V SVET

KONFERENCA V MOSKI. V Moskvi se nadaljujejo razgovori med štirimi zunanjimi ministri in njihovimi namestniki za Nemčijo in Avstrijo. Na dnevnem redu so še vedno najbolj pereči problemi nemškega vprašanja: gospodarsko pomenjenje Nemčije, njen bodoči politično-upravni ustroj, vojna škoda, nemški premog, za katerega se zalpima zlasti Francija. Ravno v vprašanju premoga je prišlo do majhne napetosti med Francijo in Veliko Britanijo. Bidault je namreč zahteval dve stvari: 1) Francija mora dobiti iz Nemčije (iz Porurja, ki je v britanskih rokah) ves potreben premog za obrat njenih bistvenih industrij; 2) dvig nemškega industrijskega proizvodnje ne sme biti tak, da bi ogrožal francosko varnost. Bevin, ki so je v začetku zlasti prvi točki zelo upiral, je potem nenadoma popustil in vsaj v bistvu pristal na francoske zahteve. Prav tako nenadoma je popustil tudi Molotov od svoje zahteve, naj bo bodoča Nemčija centralistično urejena in je vsaj v glavnem pristal na predloge ostalih treh ministrov, ki zahtevajo federalno urejeno Nemčijo. Vendar pa tudi v tem vprašanju še ni dosežen popoln sporazum. Med dnevnice s konferenca je treba zabeležiti Bevinov sprejem pri Stalinu: razgovor je trajal eno uro in četrt in se je vrtil v glavnem okrog zadeve anglo-sovjetske pogodbe.

KRIZA V FRANCIJI. Francoska vlada je komaj ušla težki krizi, ki je nastala radi vprašanja vojne v Indokini. Velika večina skupščine je bila namreč za to, da se vojna nadaljuje in naj se v ta namen odobrijo potrebni krediti. Le komunisti niso soglašali, temveč so zahtevali naj se takoj začnejo z vietnamsko vlado pogajanja za premirje. Pri glasovanju za zaupnico vladi komunisti niso glasovali proti, pač pa so se glasovanja vzdržali. S tem se je kriza vsaj začasno odnesla.

V ITALIJANSKI SKUPŠČINI se je odigral velik boj za tako zvani člen 7. nove ustave. Ta člen izrečno omenja, da so odnosi med italijansko državo in Cerkvijo urejeni po lateranski pogodbi. Boj je šel za tem, ali naj se ta člen v ustavi ohrani ali ne. Levice, zlasti socialisti, in mnogi liberalci so bili proti temu členu, medtem ko so se zavzemali zanj krščanski demokrati in desnice. Pri glasovanju so ti poslednji zmagali. Pri tem je najbolj zanimivo pač to, da so za člen 7. skupaj z demokristjani in kvalunkvisti glasovali tudi komunisti, češ da ne marajo povzročati v državi verskih sporov. Socialisti in drugi so bili nad komunističnim zadržanjem zelo razkačeni in so jim očitali, da so glasovali za člen 7. iz čisto navadnih volivnih špekulacij. Pač stara zgodba o satanu, ki se zna spreminjati tudi v angela luči, ako uvidi,

da pride tako laže do svojega cilja. — Osserv. Rom. je povedal tistim, ki so odklanjali omenjeni člen, ker »nočejo verskih sporov.« da vprav s tem svojim zadržanjem povzročajo verski spor, ki ga člen 7. hoče preprečiti.

ZDA SO ODBILE ŽITO JUGOSLAVIJI, ker niso uverjene, da bi bila Jugoslavija tako nujno potrebna. Pred nedavnim je namreč Jugoslavija izjavila, da bodo njene živilske zaloge zadostovale do prihodnje žetve. Jugoslavija je žito celo izvažala v Romunijo in v Albanijo in je začela pogajanja za izvoz tudi v nekatere druge države. S pametnim gospodarstvom, zaključuje ameriška nota, se bo Jugoslavija lahko izognila potrebi, da prosijo pomoč v tujini.

POLJSKA VLADA V LONDONU je poslala konferenci štirih ministrov v Moskvi noto, v kateri med drugim poudarja, da je nemogoče pravilno urediti srednje in vzhodno Evropo, ako se ne podeli popolna svoboda in neodvisnost baltiškimi državam, Poljski, Češkoslovaški, Ogrski, Bolgariji, Romuniji, Avstriji, Jugoslaviji in Albaniji. Od pravilne ureditve teh držav zavisi tudi pravilna rešitev nemškega vprašanja.

MAC ARTHUR, vrhovni poveljnik ameriških zasedbenih sil na Japonskem, je izjavil, da je nujno potrebno, da se čim prej sklene mirovna pogodba z Japonsko zlasti z ozirom na njen težki gospodarski položaj.

NA KITAJSKEM se je začela velika civilna in vojaška ofenziva proti komunistom: komunistična delegacija v Nankingu je morala zapustiti v šestih dneh prestolnico, začele so se vojaške akcije velikega obsega, ki so že prinesle prve sadove, tako n. pr. zavzetje Jenana, glavnega središča komunistične kitajske države. Kitajci so odločeni, da v teku tega leta obračunajo s komunizmom.

SLABA LETINA se obeta Evropi. Zlasti žita bo letos veliko manj kot lani. Glavni krivci slabe letine so slabe vremenske prilike, ki razsajajo več ali manj po vsej Evropi.

UMOR V GRČIJI. Johannes Zevgos, odlična grška komunistična osebnost, je bil ustreljen na glavni ulici v Solunu ravno ko je odhajal z uredništva komunističnega glasila, kjer je bil pripravil poročilo za mednarodno komisijo.

V PARAGUAYU se upor vedno bolj širi. Uporniki imajo popolnoma v oblasti mesto Concepcion in so že začeli pohod na glavno mesto Asuncion. Zdi se, da mora priti v kratkem do odločilne bitke.

POLOŽAJ V MADŽARSKI. Politični položaj na Madžarskem je čuden in zanimiv obnem. Težko ga

bomo prav cenili, ako si ne priključimo v spomin razvoja dogodkov. Takoj po porazu se je sestavila začasna skupščina, v kateri so imeli levičarji (komunisti) absolutno večino: 323 sedežev proti 175. Ko so se začele priprave na volitve, je levičarja takoj spoznala, da pri svobodnih volitvah ne bo mogla ohraniti večine. Zato je vsaj toliko dosegla, da so se vse stranke sporazumele, da bo prihodnja vlada ne glede na izid volitev koalicijska. Volitve v novembru 1945 (bile so res svobodne, dasi je Ogrska zasedena po Sovjetih; baje se ti že kesajo, ker so dopustili svobodne volitve) so prinesle veliko zmago malim posestnikom in poraz komunistom: od 409 sedežev je pripadlo malim posestnikom 245, komunistom 70 in socialistom 69. Vključ temu pa so dobili komunisti po dogovoru nekaj mest v vladi, in sicer zelo važni postojenki; notranje (policijske) in pravosodno ministrstvo. Nato se je začelo rovarjenje proti parlamentarni večini, to je proti malim posestnikom. Komuniste namreč zelo skrbi, kaj bo na Madžarskem po odhodu sovjetskih čet. Zato so se postavili za smoter: priti na oblast za vsako ceno, dokler so na Madžarskem še Sovjeti, ki jim lahko pomagajo, drugače je nevarnost, da jim odklenka za vedno. Začeli so spretno izrabljati vsako ugodno priliko, da oslabijo nasprotnika in ojačijo svoj položaj. Proti koncu 1946 so na Madžarskem odkrili znano zaroto, v katero je bilo zapletenih več osebnosti tudi iz vrst malih posestnikov. To je bilo komunistom zelo dobrodošlo: več poslancev malih posestnikov je bilo aretiranih, drugi so bili izključeni in stranke, tako da se je število sedežev stranke malih posestnikov zmanjšalo od 245 na 200. Svoj višek je ta boj dosegel, ko so komunisti obdržali samega glavnega tajnika stranke m. p. Belo Kovácsa, da je zapleten v zaroto proti državi. Stranka m. p. je protestirala, odločili pa so Sovjeti, ki so Belo Kovácsa kratko in malo aretirali, češ da je rovaril proti sovjetskim zasedbenim silam. Šele sedaj so se zganili tudi zapadni zavezniki. ZDA so z dvema notama protestirale pri Sovjetih, češ da podpirajo komunistično manjšino v njenem boju proti vladi in proti parlamentarni večini, ki jo je ljudstvo svobodno izbralo, in se tako vmešavajo v madžarske notranje zadeve. Tudi Velika Britanija je protestirala na podoban način in zahtevala, naj se uvede preiskava o sovjetskem vmešavanju. Sovjeti so seveda vse te nete gladko odbili. Zadeva je sedaj na mrtvi točki.

bolj odgovarjajoč način. Ladjedelniški delavci so sklenili, da vzamejo komunistom vsa odgovorna mesta. Neka njihova organizacija, ki je kljub temu ponovno izvolila nekoga komunisto, je bila disciplinirana. Predsednik pohištenih delavcev MOKKIS MUSTER je izjavil: »Ti ljudje so nevarno hudobni. Vsakdo, ki gre skupno z njimi, je bedak! To vem, ker sem bil tudi jaz eden takih. Oni ne žele nikomur dobriga, razen stricu Jožefu.« Joe Curron, predsednik mornarjev, ki je bil devet let glavna opora komunistov v vodstvu CIO, je nenadoma pretrgal vse zveze s komunisti. Mornarji so postavili tudi poseben program za odstranitev komunistov: »1. Treba je odstraniti pogoje, na podlagi katerih se plode komunisti. (Mnogi delodajalci, ki tako neutrudljivo kriče na »rdečce«, bi mogli dejansko nekaj napraviti v tej zadevi!). 2. Ničče naj ne govori, da je nekdo »rdeč« samo zato, ker se bori samo za izboljšanje delavskega položaja. 3. Članstvu nuditi moralno boljše vodstvo, kot ga morejo dati komunisti. 4. Članstvo zainteresirati za delavske zadeve in ga stalno informirati o delu organizacije.«

Ameriški delavci se otepajo komunistov

V USA obstojita dve veliki delavski organizaciji: AFL in CIO. AFL (Ameriški delavsko zvezo) vodijo že dolga leta izraziti protikomunisti. Kakor smo poročali že v oktobru 1946, je AFL na svojem zadnjem kongresu soglasno odbila svoj vstop v Svetovno sindikatno zvezo. Rekla je, da to zvezo v zakulisju vodi komunisti. Istočasno pa je začela s pripravami za ustanovitev Svetovne zveze protikomunističnih delavskih sindikatov. Po teh korakih AFL se je zdela, da bodo ameriški komunisti šli v CIO (Kongres industrijskih delavskih organizacij). Mislili so, da bodo v njenih kalnih vodah ribarili laže kakor pa v AFL, ki je njihove nakane že spoznala.

Toda ribarjenje v kalnem se komunistom tudi v CIO ni posrečilo. Danes se jih že tudi CIO — njihovo zadnje legalno zatočišče — otepa na žive in mrtve. Ameriška in svetovna javnost pa spoznava svojo zmoto. Mislila je namreč, da je CIO komunistična organizacija.

Odstranjevanje komunistov iz vrst CIO napreduje sicer počasi, toda sigurno. Iz vrst organizatorjev (plačalnih moči), ki jih ima CIO nekaj sto, so bili odpušteni in izključeni vsi komunisti in njihovi somišljeniki. Sodelovanje prostovoljne komunistične organizacije »Pomagaj organizirati jug!« je bilo odlično odklonjeno.

Težo boja za izločitev komunističnega vpliva iz CIO nosijo njene strokovne zveze. Vsaka od teh zvez pa se bori proti njim na sebi naj-

ADMIRAL STONE IN NJEGOVA POROKA

Precej govoričenja je povzročila v zadnjem času poroka admirala Stoneja, bivšega predsednika zavezniškega kontrolnega odbora za Italijo. Ameriški admiral Ellery Stone je pred navadnim postal katoličan in se bo poročil z markizo Renato Arborio Mella di Sant'Elia, ki je nekakinja visokega papeškega dostojanstvenika msgr-ja Arborio Mella di Sant'Elia. Toda to še ni tako hudo. Kar je zlasti liberalno in levičarsko italijansko časopisje razžolilo, je dejstvo, da se je admiral Stone ločil od svoje dosedanje žene. Proticerkveno časopisje je zagnalo velik krik, češ da je Cerkev nedosledna: na eni strani se tako krčevito brani razporoka, na drugi pa jo mirno dopušča, ko ji to prija. Kako je s to zadevo? Stvar je zelo preprosta. Admirala Stone je svojo dosedanjo ženo poročil civilno, ko je še živela njegova prava žena, od katere se je bil ločil. Po ameriških zakonih, ki dopuščajo razporoko, je bila stvar v redu in je bil drugi zakon priznan. Po božjih in cerkvenih zakonih pa je bil še vedno prvi zakon veljaven in drugi neveljaven. Sedaj pa je admiralova prva (in edina prava) žena umrla. Zato je admiral prost, ker drugi zakon ni bil cerkveno nikdar veljaven, in se lahko mirno poroči. Cerkev ni pokazala pri tem prav nobene nedoslednosti in pristranosti. Pač pa kažejo s takim farizejskim pohujšanjem njeni nasprotniki svojo nevednost ali hudobijo ali oboje obenem.

Pri tem opažamo z zanimanjem, da se ameriške delavske organizacije nahajajo danes v nekako istem položaju, v katerem smo bili ml pred drugo svetovno vojno. Gornje štiri točke bi lahko kar v celoti veljale za naše prilike v letih 1935 do 1941! Ali se bo Ameriki posrečilo, problem izločitve komunistov iz delavskih organizacij zadovoljivo rešiti? Trenutni izgledi so dobri.

V večini strokovnih zvez CIO je vpliv komunistov že odstranjen. V večini pod rdečim vodstvom sta še vedno strokovni zvezi rudarjev in topilniških delavcev ter deloma električarjev. V teh zvezah se vrši »čiščenje« od spodaj navzgor. Člani v krajevnih organizacijah volijo postopoma nove delegate za zvezne volitve. Ko bodo protikomunisti sigurni zmage, bodo zahtevali izredne volitve. Poleg omenjenih treh pa obstoji še osem strokovnih zvez, ki še niso popolnoma proste komunističnega nadzorstva. Članstvo teh enajstih strokovnih zvez, ki so pod komunističnim vplivom, znaša pol milijona. Članstva zvez, ki so se komunističnega nadzorstva že oteple, pa je 5.800.000. Iz tega števila bi se dalo zaključiti, da komunistom tudi v CIO bije zadnja ura!

Za delavstvom AFL torej krepko popriema za protikomunistično borbo delavstvo CIO. To je dobro znamenje, zakaj delavec je najboljši, najiskrenejši protikomunist, kadar se za to odloči. Dočim je kapitalist antikomunist le iz oportunistične, je delavec to iz neposrednih izkustev in iz prepričanja.

Vstajenje

Na velikonočno jutro se je razglasila novica: Križani je vstal. Vsem se je zdela neverjetna, tudi apostolom. In vendar je bila resnična. »Ni ga tukaj, kajti vstal je, kakor je bil rekel« (Mt 28, 6), sta zagotavljala angela ob grobu, so trdile pobožne žene, so se prepričali apostoli (Lk 22, 36). Čuvaji groba so podkupljeni pravili, da so zaspali in da je bil Mrtvi ukraden, a »Mrtvi« — se je prikazal posameznim (Lk 24, 13) in velikim skupinam (1 Kor 15, 6). Vsak dvom je zginil. Kristus je vstal, Hristos vskresel! Z Njim je vstalo človeštvo k novemu življenju milosti, častne in večne sreče.

To človeštvo pa se je po 2000 letih spet zelo oddaljilo od vira svojega pravega življenja. Danes

sil, ker je izdal nedolžno kri (Mt 27, 4); veliki duhovniki so zakrknili svoja srea iz istega vzroka. Jeruzalem je bil požgan in razdejan, ker je tekla po njegovih ulicah in njegovi Kalvariji kri Nedolžnega.

Ali bodo res Kristusa znova pokopali? »Od mrtvih vstali Kristus več ne umrje, smrt nad njim več ne gospoduje« (Rim 6, 9). On živi, sedi na desnici Očetovi in bo prišel soditi vse one, ki so ga nekdanj zares, pozneje pa le v svoji hudobni domišljiji skušali umoriti in pokopati. Starejši pogrebi so že umrli in današnji bodo umrli. On pa živi.

Med nami Slovenci je danes že na tisoče pograbecev Kristusovih. Ti si še domišljajo, da je ta njihov posel v blagor naroda. Re-

spodovega napolni vse, ki so ostali vsaj v srcu še zvesti Kristusu, s prepričanjem, da bo njih vera v vstalega Odrešenika končno le zmagala, da bo naš narod vrgel s sebe mrliške povojne brezboštva, odvalil skalo groba, v ktere ga je, zvičajno zapeljan, padel, in da bo prečiščen po strašnem trpljenju tudi sam vstal k novemu verskemu življenju v vstalem Kristusu.

Urednik

Gospod - duši

Peklenska vojska hoče mojo Cerkev uničiti s svojo satansko zlobo. To je strašnejša borba od vseh drugih. To je fronta, kateri sem jaz vojskovodja. Ne bojte se, ker sem jaz z vami. Imejte velike vero v moje pomoč in ne strašite se duha teme. Pilite rjo greha iz duš grešnikov s pilo svojih molitev in žrtev in s svojo pokoro. To je vzvišena ljubezen na tej zemlji: Reševati duše svojih bratov.

Svetu se gabi nehvaležnost, a koliko je moram jaz požirati dan za dnevom? Poučil sem ljudstvo, kako mora živeti, da se zveliča in ne pade za vekomaj v prepad, a ono se smeji mojim nasvetom in mojim zapovedim. Ko prebrede vse nasladi, tedaj se zave, da je nesrečno, a še okleva, da bi se mene oklenilo. Nesrečne take duše!

Povabljeni gostje pričakujejo, da jih vabitelj gostoljubno sprejme in jim pride naproti. A kako pričakujejo mnoge krščanske duše mene, ko prihajam k njim v sv. obhajilu? V kakem stanju so ta srea? Ledena in polna smeti. Zakaj? Ker jim je zadnja briga, ali se meni priljubijo ali me razžalijo. Tako se ne postopa z gostom, ki bi ga iz srca moral ljubiti. Ker me mnoge duše ne poznajo, zato se tako neotesano obnašajo v moji neposredni bližini. Grenko bo jokati takim dušam ločenim od mene, sladko bi jim bilo plakati v moji bližini za svoje in svojega naroda grehe.

Kakor se trudi kipar, da z veliko skrbnostjo izgotovi kip za plačo tega sveta, tako in bolj se mora truditi duša, da mi postane čim podobnejša, saj ji obljubljam za plačilo večno blaženost.

Pustite meni vso skrb, kako se boste preživljali na zemlji. Rajši pogostno v duhu stopite pred mojo sodbo in se vprašajte, kaj bi bilo z vami, ako bi sedaj prišel čas vaše smrti.

Tak je moj zakon, da pravične duše trpe za rešenje okorelih grešnikov. Večjega in važnejšega dela na zemlji ni, kot biti goreč za rešitev duš.

KJE SO SLOVENSKI MISIJONARJI?

Pred seboj imam zemljevid sveta. V sredi je Evropa; prav za prav je to le majhen košček zemlje, a v nje zgodovini vsaj doslej zelo pomemben. Za nas kristjane predvsem zato, ker je tu sedež namestnika Kristusovega in Cerkve, kateri je Kri-

imaš krepko skupino slovenskih lazaristov, ki doživljajo zdaj take čaše, kakor so jih na Kranjskem rojali pred nekaj leti. V tientsinski škofiji že kakih 13 let kljubuje najrazličnejšim viharjem, ki so danes doslegli pač svoj višek, gorenjska grča

„VESELO UPA DUŠA MOJA, ŽIVLJENJE VEČNO ČAKA NJE!“

Zaupajte, Vaš Gospod je vstal in premagal svež, smrt in sašana!

Vsem predstojnikom, dobrotnikom, sodručnikom, bralcem in širiteljem našega lista in vsem slovenskemu ljudstvu, prijateljem in neprijateljem, voščita prav blagoslovljene velikonočne praznike in obilo tolažbe Vstalega - zlasti tistim med nami, ki jih Bog posebno preizkuša, da jih bo ob pravi uri povzidal in poplačal,

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

Nada:

KRISTUS VSTAJA ...

Zašlo pomladno sonce je v zaton, poskrile cvetke v travo so glavice, drobijo pesmi po vrtovih ptice, k Veliki noči pritrkava zvon.

Vesela pesem po dolini vre - k pobožni misli na vstajenje vabi, da potopi se teža dni v pozabi, da v srcu luč se kakor zvezda vžge.

O, da ta hip, ki mimo nas beži, iz množic slednji mogel bi umeti te čudežne velikonočne dni.

Vsa zlata se pred nami zarja sveti - sam Kristus vstaja v lepše, boljše dni ... O, daj nebo te dni nam doživeti ...

bi Gospoda nekateri radi znova pokopali. Posamezniki so Ga že. Najprej prevzetni »misleci« — materialisti zadnjih stoletij. Za njimi nič misleči uživaleci sveta in njegovih naslad; za njimi premmogi izmed preprostnega delovnega ljudstva, ki so se sprva nad bogataši pohujševali, nato pa si privzeli njih miselnost, češ: če je bogataš pokopal Kristusa in se mu dobro godi, zakaj bi Ga jaz ne? A bili so le neorganizirani posamezniki.

V sedanjosti Ga pa že množično in v organizacijah pokopujejo; najprej v sreih lahko-mišljene in neizkušene mladine. Pokopujejo Ga več ali manj oni, ki so se umazali s človeško krvjo tekotom preteklo strašne revolucije. Prelita človeška kri in vstali Odrešenik res ne spadata skupaj v istem srcu. Dokaz nam skupaj v istem srcu. Dokaz nam je Judež, ki je obupal in se obe-

veži ne vedo, da pišejo s tem narodu le smrtno obsodbo. »Njegova kri naj pride na nas in na naše otroke!« (Mt 27, 25) je vpila judovska množica pred Pilatom — in podpisala sama sebi smrt.

Nič drugačna usoda ne bi čakala našega naroda, če bi hotel Kristusa v svoji domovini pokopati.

Naj letošnji praznik vstajenja Gospodovega zdrami Kristusove pogrebee, ki so med našim narodom, in naj jih prepriča o brezupnosti njihov nesrečnega podjetja. Kristus se ne pusti več pokopati. On živi in bo živel ter kraljeval večno. Pokopali bodo kvečjemu le sami sebe in ves narod, če jim bo sledil.

A naše ljudstvo ni prostovoljno, temveč le prisiljeno pri tem pogrebu Kristusovem. Zato naj letošnji praznik vstajenja Go-

stus sam naročil: »Pojdite po vsem svetu in naučite vse narode!«

Šli so in še odhajajo iz vseh evropskih katoliških narodov v vse svetovne nekrščanske narode poslanci Kristusovi, misijonarji. Tudi iz našega naroda.

Da, tudi od te male krpice zemlje, na kateri biva slovensko ljudstvo, so se odtrgali drobci, misijonarji in misijonarke, kakor drobna semena, ki jih je dih Svetega Duha dvignil in jih presadil v drugo zemljo, da tam v trudu in žrtvi vzkale in rode božje kraljestvo.

Kje so danes po misijonskem svetu naši misijonarji in misijonarke? Največ jih je v največji misijonski deželi Kitajski. Tam na severu

France Jerob. Prav toliko časa, saj je prišel z njim na Kitajsko, kaplana je, župnikuje in zdaj dekanuje v pekiški škofiji njegov sobrat Lojze Rupar, ki ima zdaj imenitno službo, tako da lahko celo birmuje in ima mnogo misijonarjev in postaj pod svojim vodstvom. Pri njem je za kaplana tudi ljubljanečan Drago Pokorn, rodni brat sedanjega ministra za pravosodje v naši domovini... a zlata duša. Do nedavnega je bil v Pekingu profesor za moralno na kitajskem bogoslovju četrti slovenski lazarist Jožef Časl z Gornjega Grada, ki je pa zdaj zaprosil, da so ga poslali na deželo, kjer gospodarijo komunisti in od koder drugi misijonarji beže. Menda Slovenci tam s

NADA:

Pomlad 1947

Po tratah in vrtovih se počasi pomlad prelestna v nove dni prebuja, že skoraj njiva setvi se ponuja, že pevk krilatih slišijo se glasi.

A kaj vasi ob Soči je zajelo? Tu prazen dom... Tam zapuščeno polje... Čez nje se razgrnila težka bol je... Korak utihnil je, zastalo delo ..

Ta mrzla polja in te prazne kočje pomladno sonce bo z višine grelo, ko bo sijalo na bregove Soče...

Nad njimi pa, ki z doma šli so, bdelo srcè bo Deve svetogorske vroče, da manj na tujem bo gorjè bolelo...

Hlapec Ferjan

VII.

Minila je jesen in zima, ne da bi se bilo pri Bregarjevih kaj posebnega zgodilo.

Tu se je spomladi Ferjanu življenje na novo okrenilo v drugo smer. Nekega večera ga je poklical Bregar v čumnatu in mu rekel:

»Ferjan, imel bi veliko nalogo za te. Je sicer težka, toda častna in bo dobro plačana.«

»Gospodar, kar je v moji moči, rad storim,« je odvrnil v napetem pričakovanju hlapec; »glede plačila ni tako važno.«

»Dolararjevo hišo doli na Dobravi pač poznaš?« je vprašal gospodar.

»Samo prav površno. Bajè je lepa, velika kmetija.«

»Da, najmanj tako velika kot naša. Menjal bi ravno ne z njo, toda po dohodkih bi se Dolinarjevo posestvo lahko merilo z našim.«

»Kaj je torej s to hišo?«

»Vse gre po zlu zaradi nemarnega gospodarstva.«

»Ali nisto oskrbnik tej družini?«

»Da, žal, in birmanski boter trem dečkom. Zato imam tudi dolžnost, da skrbim za red pri hiši in jo varujem pred škodo. To je pa silno težko. Tri čert ure sem daleč vstran in ne morem biti vedno tam.«

»Ali je res tako narobe pri Dolinarjevih?«

»Narobe je že v sami hiši in še belj zunaj na polju. Ze rajniki Lojze — Bog mu daj pokoj! — prejšnji gospodar, moj boter, je bil malo lahke in popustljiv. Lansko leto je umrl in od tedaj ni več tam nobeni reči podobno. Urša, vdova s sedmimi otroki, od katerih ima najstarejši komaj petnajst let, naj bi sedaj gospodinjala in gospodarila; pa ena je slabotna in mehka in nerazsodna, ukrene tu pa tam kaj narobe, marsikaj pri hiši zanemari in ima za posle vedno same izvržke, ki delajo malo ali slabo in katerim ni nič zaupati. Tam so Kosmačev Dreje, Koprivčeva Katra, Gabrov Blaž in drugi enake baže. Bojim se, da se prime marsikaj njihovih dolgih prstov. Tako gre z lepim posestvom počasi, pa nevzdržno rakovo pot.«

»Moj Bog, kako žalostno je to.«

»Seveda žalostno. In sedaj mi je tudi jasno, da ne smem dalje tega mirno gledati. Gospodarstvo moram vzeti iz ženskih rok in ga izročiti preudarnemu in sposobnemu oskrbniku, ali recimo velikemu hlapcu. — In tu sem obrnil oči nate, Ferjan.«

»Moj dobri gospodar, tega nikakor ne morem prevzeti — čisto nemogoče.« je vzkliknil hlapec boječe.

»Kot oskrbnik pri Dolinarjevih

dobiš dvakrat toliko plače kot pri meni.«

»In tudi če dobim trikrat toliko, ne sežem po tem.«

»Zakaj pa ne?«

»Najprej zaradi tega, ker nisem nikjer rajè kot pri Bregarjevih. Tu sem kot doma in ves srečen; srce bi mi krvavelo, če bi moral od hiše. Nikdar ne grem odtod, razen če me zapodite.«

»Ferjan, kdor je pravi mož, si mora večkrat izvoliti težko in neprijetno namesto tega, kar mu prija.«

»Da, da — da, da,« se je zvijal hlapec; »toda jaz nisem zmožen, da bi se tega lotil. Tu bi moral biti starejši, bolj izkušen mož.«

»Ti si se pri kmečkem gospodarstvu izvrstvo izvežbal in si tudi po naravi spreten. V vsej občini ne vem za nikogar, ki bi bil za to mesto bolj sposoben kot ti.«

Gospodarjeva pohvala je precej mamila hlapca, pa se vendar ni vdal.

»Dolararica bo zelo nevoljna, če bo gospodaril nad njo tuj človek.« je rekel.

»Njej, Urši, sem ji že povedal, kot ji gre.« je odvrnil Bregar; »na pol, — ne, popolnoma se že strinja z mojo odredbo.«

»Toda s posli, Kosmačevim Drejecem, Gabrovim Blažem in drugimi te vrste, se ne da nič opraviti. Ti se

ne bodo uklonili nobenemu redu.«

»S to sodrgo bo treba itak pome-sti, prej ali slej. Za enkrat se ni mogoče. Treba bo veliko modrosti, rešitve in potrpežljivosti, da jih boš kako držal na vajetih. Toda jaz bom stal vedno za tabo — in mene se bojijo.«

Ferjan si je drgnil čelo in premišljeval. Hipoma je vzkliknil:

»Ne, gospodar, ne morem se oddelčiti.«

»Tudi ne, če te resno za to prosim?« je vprašal Bregar.

Tedaj je bil Ferjan premagan.

»Ne, gospodar, o prošnji ni govora, je zaklical; če tako želite in hočete, storim rad. Za vas storim vse. Saj sem vam dolžan neizmerno hvaležnost.«

»Hvalo pustiva na stran. — In za mene ti ni treba nič storiti, temveč za pomoči potrebne ljudi. To je veliko dobro delo in ti bo v čast in priznanje.«

»Torej dobro, hočem poskusiti v božjem imenu. Toda za enkrat samo na poskušnjo za nekaj časa — recimo za pol leta. Ali se bom smel potem zopet sem povrniti?«

»Se razume.«

Stisnila sta si roke. Ko so zvedeli domači za njun dogovor, je bilo vsem težko. Hlapcu pa je bilo zelo bridko pri srcu.

Osem dni pozneje je nastopil Ferjan pri Dolinarjevih službo glavne-

ga hlapca ali oskrbnika. Slovo od Bregarjevih mu je bilo šo težje, kot je slutil. Ženske, posebno dobra lišna mati, so jokale pri njegovem odchodu, kot bi se ločil za vedno, in celo stari stric Jurij si je obrisal nekajkrat z rokavom lica. Sprejem pri Dolinarjevih je pa bil za Ferjana vse prej kot prirčen. Gospodinja mu je podala hladno roko in ga pozdravila sicer kot dobrodošlega, toda iz njenih oči je bilo brati nekaj, kot: »Prav lahko bi opravili tudi brez tebe!« Posli so se ozirali vanj z zločestimi pogledi in komaj odgovarjali na njegov pozdrav; celo otroci so se mu izmikali z nekim sovražnim strahom, ker so slišali o njem samo slabo. Ob tem neprijaznem sprejemu je bilo Ferjanu težko pri srcu, ves pogum pa je zgubil ob bridkem pogledu na zanemarjeno hišo in posestvo. Poprej ni bil še nikdar pri Dolinarjevih in bi si niti ne mislil, da je sploh mogoče kje tak nered in nemarnost kot pri tej hiši. Povsod je bilo vse narobe: staro in novo, celo in razbito, čisto in umazano je ležalo vsekrižem, kamor koli je pač kdo kako stvar vrgel. V skednju in hlevu je bila grozna nesnaga, živina je bila vsa zamazana in v gnoju, seno in slama sta bila razstлана nemarno vsepovsod, skozi hlevna vrata pa je tekel cel potok smradljive gnojnice.

(Nadaljevanje)

Na visoki velikonočni praznik ob treh popoldne vsi na Travnik v Gorici h govoru

„KRISTUSOVO IN NAŠE VSTAJENJE“!

komunisti še najbolj izhajajo, morajo prav radi slave, ki jo uživa med kitajskimi komunisti naša komunistično tako napredna domovina. Po školskih klepeh »visoke šole« za kitajski jezik pa se trga svoje hlače peti slovenski lazarist **Janez Kopač**, ki je odšel na Kitajsko šele v začetku lanskega leta in je nekako med tridesetimi učenčki kitajščine; misijonarji so najboljše. Doslej je izvršil že dva semestra z odličnim uspehom, pa pravi, da bodo drugi, ki pridejo za njim, še bolje in še lažje izhajali (čeprav nikakor ne brez truda), ker imajo vsi boljše posluš kot on, ki res ni bil nikdar kaj prida pevec, dasi imajo krepak gorenjski bas. Za kitajščino je zelo dobro imeti odličnega posluš...

V Pekingu živita in prav lepo delujeta tudi dve slovenski usmiljenki **s. Benjamina Kardinar** in **s. Katarina Jančar**, o katerih se čujejo same lepe vesti. Tretja pa deluje menda zdaj v Sangaju, narreč **s. Cirenja Jug**, če se li med to vojno že spet premaknila nazaj na Japonsko, od koder je pred vojno prišla na Kitajsko. O tej nimamo po vojni nobenih vesti. A živa je gotovo še, sicer bi nam njeni dve sestrini iz Pekinga sporočili kaj o njeni smrti. Slovenski lazaristi in usmiljenke na Kitajskem bi radi začeli z delom na kakem področju, ki bi bil prepuščen v misijonsko obdelavo samo njim. Ne vemo sicer, če bo mogoče v današnjih, za slovenski narod in njegovo versko delovanje tako težkih prilikah ta zaželeni cilj doseči, a eno je gotovo: slovenska misijonska skupina s nov in hčera sv. Vincencija Pavelskega na Kitajskem se bo še zelo, zelo povečala. kajti tam mnogi misijoni hrepene in kličejo po njih in tu mnogo mladih moči hrepeni

po misijonih. Upajmo, da se bo obojno hrepenenje kmalu utešilo...

Druga močna skupina na Kitajskem je pa prav na drugem koncu velike Kitajske, v južni pokrajini Junan. Tam je pred kakimi desetimi leti začel v glavnem mestu z velikimi salezijanskimi ustanovami misijonski pionir, največji naš živ večji misijonar msgr. **Jožef Kerec**. Nekaj časa mu je pri tem delu samo pomagal misijonar **Andrej Majcen**, tudi salezijanec, ki je pa potem, ki je bil Kerec poklican v Čautung, sam prevzel vodstvo teh ustanov. Pomagava mu zdaj poleg več misijonarjev drugih narodnosti še trije Slovenci: brata **Štefan Meolić** in **Oravec** in klerik **Stanislav Pavlin**. Misijonar **Kopač** je na svojem potu na Kitajsko nekaj tednov prebil pri g. Majcenu in ne more prehaliti njegove lepe misijonske osebnosti in cvetočih misijonskih ustanov, ki so si v zadnjem času zlasti opomogle s pomočjo ameriške vojske. Najrazličnejše šole, zlasti obrtne, pa razni jezikovni tečaji zajemajo veliko število mladine glavnega mesta te pokrajine, zlasti še iz vrst delavstva. Msgr. Kerec je tu ustanovil tudi tiskarno in začel celo z izdajanjem junanske izdaje splošnega kitajskega katoliškega dnevnika **Tspao**. Ali imajo zdaj tam še tiskarno in ali izdajajo še ta list, ne vemo.

Omeniti smo, da je msgr. Kerec odšel v Čautung. To je nekaka samostojna misijonska škofija, ki se je pred kakimi 10 leti odcepila od junanfujske cerkvene pokrajine in bila prepuščena vodstvu kitajske domače duhovščine.

(Nadaljevanje)

melo pravico, potem ko bodo plačale morebitne dolgeve in zastale davke, vzeti s seboj svojo premičnino, ako so bile postavne pridobljene. Imele bodo tudi pravico prodati svoje nepremičnine. Prenos v Italijo se bo izvršil brez vsakega obdajanja.

§ 11. Posedstva, pravice in dohodki, nahajajoči se v Italiji ob dnevu ko bo stopila ta mirovna pogodba v veljavo, ki pa so last bivših italijanskih državljanov, ki prebivajo na odstopljenem ozemlju in so postali državljani nasledstvene države, bodo zavarovani (rispettati) od Italije v enaki meri, kot vsa posedstva drugih državljanov Združenih narodov. Te osebe bodo imele pravico preprodati ali odprodati svoja posedstva pod enakimi pogoji, kot so navedeni v § 10.

§ 12. Družbe, ki so bile ustanovljene po določilih italijanske zakonodaje in katerih sedež je na odstopljenem ozemlju, pa želijo prenesti svoj sedež na italijansko ozemlje, bodo imele to pravico, ako 50% glavnih deležev pripada osebam, ki prebivajo izven odstopljenega ozemlja, ali osebam, ki so optirale za italijansko državljanstvo ter se naselile v Italiji.

§ 13. Medsebojni dolгови oseb, ki prebivajo v Italiji, in onih, ki bodo prebivale na odstopljenem ozemlju, ne spremenijo zaradi novih mej svojega juridičnega značaja — ostanejo dolгови. Nasledstvena država in Italija se obvezujeta, da bosta določili način poravnave teh dolgov.

Goriško županstvo obvešča

Ker so se razmere zboljšale in ni več take nevarnosti za okuženje, je Okrožno Predsedstvo z odlokom 18. marca 1947 št. 63 preklasko odredbe, s katerimi so bili nekateri kraji v Gorici (Via Giustiniani) in Ločniku proglašeni za okužene po živinski kužni bolezni «afta». Zato odpadejo tudi vse omejitve, ki so veljale za te kraje, in je prehod z govejo vprego, ovci, kozami in drugo parkljasto živino zopet dovoljen.

Konji na javni dražbi

V soboto 5. aprila ob 10. uri se bo vršila v Gorici ulica Montesanto v konjušnici 88. delovizije javna dražba konj. Udeležiti se je lahko tudi kmetovalci naše cone. Na dražbi bo prodanih 30 konj.

DOMAČE NOVICE

ŠTIRIDNEVNICA PRI SV. IGNAČIU

Napovedana štiridnevica, za katero je zlasti naša katoliška mladina prav pridno agitirala, se je nad vse pričakovanje lepo obnesla. Od zadnjega misijona, ki je bil l. 1929. najbrž še ni bilo toliko vernikov pri naših pobožnostih.

Pridigar nam je govoril o zelo aktualnih strogo verskih in nraštenih vprašanjih. Številna množica je zelo napeto poslušala njegova izvajanja in smemo upati, da besede niso padle na nerodovitna tla.

V posebno tolažbo nam je, da so naši verniki tako lepo vedli in da so vztrajali v cerkvi tudi pri blagoslovu po pridigi, česar včasih mestni verniki ne delajo, ampak sčejo v pridigah le kratkočasje in »zanimivosti« potem pa Bogu hitro obrnejo hrbet.

Tudi pri uri češenja v soboto je bilo nepričakovano veliko število molilcev.

Udeleženci so se po veliki večini udeležili tudi zakramentov, kar nam dokazuje, da so prihajali k tej pobožnosti iz resnične duhovne potrebe po spravi in zblizanju z Bogom in ne iz kakih posvetnih namenov.

Skoda, da je to bila le štiridnevica in ne kaka daljša duhovna prireditvev, ko utrujene in tega popačenega sveta naveličane in razočarane duše tako silno hrepenijo po nadnaravnih, nemiljivih dobrinah, ki jih najdejo samo pri Bogu.

ŠTIRIDESETDNEVNICA, ki je ves post za italijanske vernike v stolnici in ŠTIRIDNEVNICA za slovenske vernike pri Sv. Ignaciju — obe sta kar najbolj očito pokazali, da bi bila prav sedanja nemirna doba najbolj prikladna za velik ljudski misijon, ki bi duhove pomiril in vsa sreča poštenih Goričanov zedinil v ljubezni do Boga in bližnjega.

Duhovniki poudarjajo potrebo takega misijona, verniki ga želijo in mnoge duše tudi le podzavestno po njem hrepenijo. Zato upamo, da se bo še letos vršil, morda v adventu kot l. 1929.

Takrat bodo gotovo prišli tudi nešteti drugi, do katerih glas božjega usmiljenja ob tej štiridnevici še ni prišel. Bog daj in Marija svetogorska!

Nova maša

Na praznik Marijinega oznanjenja je bila na Kostonjevičeva nova sv. maša. Novo mašo je pel franciškanški pater Mavricij Supan. Nova maša je za nas Slovence kljub vsemu, kar se je v deželi zadnja leta zgodilo in reko, še vedno velik dogodek. Zato je tudi nova maša na Kostonjevičeva zbudila v mestu precej zanimanja. To pa ni šlo v račun nekaterim dobro znanim »neznanim elementom«, ki so mislili, da bo to slovenska politična manifestacija. Zato so jo poskušali motiti. Na predvečer so postavili mine na stopnicah blizu vhoda v cerkev. Mine so tudi sksplodirale. Škode ali žrtve pa niso povzročile.

To je že od sile, da Slovence očitajo politične namene tudi ko gre v cerkev. Žalostno bi bilo, ako bi tako krivično mentalnost razodevali tudi takšni Italijani, ki so sicer verni in pobožni katoličani. To so gotovo le redke izjeme.

Z minami so hoteli dobre vernike preplašiti. Toda ni jim uspelo. Cerkev je bila naslednji dan kljub izredno slabemu vremenu in delavniku polna. Petje je tudi dobro šlo. Pridigla g. Staničica nas je tudi zadovoljila, ker je bila sočna. Novemu mašniku želimo obilnega božjega blagoslova.

Naše vernike pa izpodbujamo, naj iščejo v cerkvi vedno le Boga, kar po ogromni večini gotovo tudi delajo.

SOLKAN

Pred dvema mesecema je zapustil našo faro naš g. nadžupnik preč. mons. Božo dr. Kjačič.

26. januarja je zadnjič spregovoril nam, svojim ovčicam, ki je med nami preživel devet let. Prišel je med nas, ko skoro ni bilo na obzoru niti slutnje o vojni.

Z vsó vneemo se je lotil dela, ki je vanj zastavil vse svoje mlade sile in se z veliko prijaznostjo priljubil vsem.

Spoznal je, da je bila naša vas versko brezbrizna. Z gorečnostjo izkušenega pastirja je začel tajati led v mlačnih srcih in jih bodriti, moralno in versko dvigati s svojimi jedrnatimi govori. Skrbel je za tridnevnic in druge pobožnosti, najgloblje pa je prodrl v duše vseh svojih faranov s svetim misijonom l. 1940., ki se je srečno uspel.

Vsi smo se ga oklenili in hodili po poti, ki nam jo je on kazal.

Koliko zaslug pa si je tudi drugače pridobil! Danes imamo umetno poslikane cerkev z milodonečimi orglami, lepo urejen trg pred cerkvijo in pot, ki vodi do nje naravnost od glavne ceste.

Za ta in nešteta druga dela je znal farane navdušiti in vsi so pripevali po svojih močeh.

Uverjeni smo, da se je prečastiti prva leta dobro počutil pri nas.

A prišla je vojna! Tudi Solkan je bil materialno prizadet; čimovi so uničeni, krvavo žrtve so doprinesli premnogi možje in fantje. Še večje pa je moralno razdejavanje.

Mnogi so naselili krivim naukom in se cerkvi odtujili. Tako je bil tudi glas našega g. nadžupnika v zadnjem času le glas vpjiočega v puščavi, tako da je žel za svoje požrtvovalno delo le nehvaležnost.

Božja Previdnost pa ni dopustila, da bi tako vrli duhovnik doživljal še dalje nenaklonjenost in nerazumevanje.

Povišan je bil v kanonika in je tako začel svoje delo v Gorici.

Vse, ki smo ga ljubili in visoko cenili, je njegovo slovo razžalostilo. Kot nas je pozdravil v domači cerkvi ob prihodu, tako nas je tudi ob slovesu. Z rosnimi očmi je govoril, govoril k sreči otrok, deklet, mladeničev, mater in očetov. Spomnil se je tudi bolnikov in vseh pokojnih. Navzočim so stopile solze v oči.

A tudi našo žalost je Bog potolažil. Poslal nam je enega svojih najboljših služabnikov: preč. Franca dr. Močnika, ki nas vodi z dobro in odločno roko.

Sedanjemu in prejšnjemu dušnemu pastirju naj stoji Bog ob strani! P. S.

BORJANA

Letos smo v Borjani praznovali sv. Jožefa nenavadno slovesno. Ko smo bili v velikih stiskah, smo se z vsem zaupanjem zatekli k temu častitljivemu svetniku z obljubo, da mu kupimo lep kip, ako nas obvaruje vojnih grozot. Naše zaupanje ni bilo varano. Prav med devetdnevnic je nemški poveljnik pri Robiču poslal g. župniku Ošnjaku ukaz, da se mora takoj javiti pri njem, ker da sicer bo gorje. Ošnjak se je javil in poveljnik mu je ves razjarjen rekel: »Pridemo v Borjana in jo sežgemo z vami vred«. G. Ošnjak ga je potolažil in vas je bila rešena. Še mnogokrat smo bili v velikih nevarnostih, a vedno nam je bilo prizaneseno. Na praznik sv. Jožefa se nam je posrečilo izpolniti dano obljubo. Pripravili smo se s tridnevnic in imeli tudi velikončno sv. obhajilo. G. župnik je blagoslovil novi zvon in novi kip sv. Jožefa. Udeležba ljudstva je bila prav lepa kljub slabemu vremenu. G. Jožef Jakulin, vikar iz Kravarja pri Sv. Lenartu v Slov. Benečiji, ki zida novo cerkev brezmažežnemu Sreči Marijinemu, je imel slovesno sv. mašo in pridigo, v kateri je mojstrsko predstavil sv. Jožefa kot vzor krščanskega moža, varuha sv. Družine in zavetnika umirajočih. Naj nas sv. Jožef varuje še za naprej in naj nam stoji na strani ob naši zadnji uri!

IZ VEDRIJANA

Da ne boste pri listu nevoljni, češ da še o duhovni obnovi ne sporočimo, povemo, da smo jo imeli v tednu sv. Jožefa. Čast Bogu!

Vodil jo je znani misijonar iz Trsta. Bog povrni!

Kako je bilo? Ko se odpre globo-

čina božjega usmiljenja in izredno deluje milost, mora biti dobro in lepo.

Udeležba? Dobra volja ne gleda ne na zastalo delo, ne na vreme. Da bi pa v sedanjih razmerah kar vsi prišli, niče ne pričakuje.

Nekaj semena za prihodnji plevel pač ostane.

Kakšen uspeh? To se bo videlo. Bo pač po evangelijski priliki o sejavcu in semenu. Tudi v duhovni obnovi pada nekaj semena poleg pota, nekaj na skalnata tla, nekaj med trnje, nekaj v dobro zemljo. Upajmo, da je padlo največ v dobro zemljo in da bo rodilo obilo dobrega sadu!

TEMNICA

Na sv. Jožef se je poslovil od naš župnik g. Efrema Mozetič. Odšel je na novo službeno mesto v Gradno v Brdih. Pri nas je bil od nove maše, ki jo je imel leta 1941. Z nami je preživel vsa leta vojne in nemške okupacije. Marsikaj bridkega je moral prestati v teh letih tudi od strani nekaterih vaščanov. Vedno pa je bil s svojim ljudstvom, kateremu je pomagal, kakor je mogel. Kako radi smo ga imeli, se je v delo zadnji dan, ko se je poslovil, saj menda ni bilo suhega očesa v cerkvi. Prav tako so se težko poslovili od g. župnika v sosednjih župnijah Lipi in Vojsčici, kateri je tudi upravljal. — Na novem mestu mu želimo obilo sreče in božjega blagoslova. Nam pa je za njim še teže, ker smo sedaj ostali brez dušnega pastirja. Kar tri župnije so sedaj sirote: Temnica, Lipa in Vojsčica. Bog daj, da bi kmalu dobili novega gospoda.

Pege na soncu

Poročajo, da so se pojavile na soncu izredno velike pege, ki jih je mogoče videti tudi s prostim očesom skoz zatemnjeno steklo. Sončne pege imajo vedno vpliv tudi na našo zemljo. Motijo valovanje radijskih valov, pa tudi na vreme vplivajo.

„Izšel je „Pastirček“

Cena 10 Lir — Izredno lepa številka

Razdeljevanje sadnega drevja

Kmetijsko nadzorništvo je začelo z razdeljevanjem sadnega drevja, ki je bilo pred časom predbeleženo in za katero je bilo dano predplačilo.

Na razpolago je razen zgornjega še nekaj breskev, na kutino cepljenih hruš, jablan in češpelj po znižanih cenah.

Predbeleženci naj se koj zglase v uradu Kmetijskega nadzorništva v Gorici, ulica Duca d'Aosta 55, da dvignejo in doplačajo drevesca.

Podpoveljstvo Mestnih straž v Gorici

sporoča, da so našli: 1. denarnico z malo vsoto denarja, 2. moški klobuk; 3. usnjato rokavico; 4. par naočnikov.

Obvestilo brezposelnim

Okrožni Urad za delo v Gorici ponovno sporoča, da morajo biti na podlagi točnih določil Z. V. U. izkaznice rožnate barve, ki so bile izdane brezposelnim potom pristojnih uradov za delo, vsak mesec obnvljene, da so veljavne.

Radi tega se morajo vsi brezposelni, ki so v posesti take izkaznice in ki je bila izdana več kot pred enim mesecem, predstaviti pri pristojnem Uradu za delo v svrhu gori omenjene obnvlitve.

Darovi

Opatjaselo 100; Kostonjevičeva 200; slovenska mati, da bi sin spregledal in se vrnil, 100; begunci iz Nadizke doline za Slov. Primorca, da bi še izhajal, 1300; slovenske postrežnice iz sanatorija 1560; črevljat dar; dar 100; za življenje Slov. Primorca iz Borjane 2000; Modreje 700; Vogersko 400; Sempeter 1000; N. N. na čast sv. Jožefu 200; Loga pri Kanalu 200; Gor. Cerovo 200 L. Bog povrni!

Odgovorni urednik

msgr. ALOJZIJ NOVAK
Tisk. G. Lucchi - Gorica
Tiskano z dovoljenjem A. I. S.